

Verksamhetsberättelse 2025

Innehåll

1. ÅSUBs uppdrag och styrning.....	3
2. Översikt.....	4
3. Resurser och verksamhetsförutsättningar	5
4. Större förändringar, projekt och uppdrag 2025	7
4.1 Prioriterade utvecklingsområden inom statistiken	8
4.2 Forskning och utredningsprojekt.....	9
5. Strategiska mål och delmål	11
5.1 Användarna i fokus	11
5.2 Ändamålsenlig och säker datafångst.....	14
5.3 Säker, effektiv och innovativ produktion.....	16
5.4 Kompetensutveckling främjar medarbetarnas och organisationens utveckling	17
5.5 Samverkan stöder utvecklingsarbetet.....	20
6. Horisontella fokusområden.....	22
6.1 Hållbar utveckling	22
6.2 Jämställdhetsperspektivet.....	23
6.3 Självstyrelsen och demokratiperspektivet.....	23
7. Sammanfattning av förverkligandet av verksamheten 2025	24
Bilaga I: Direktion och personal under 2025	26
Direktionen	26
Personalen 2025 (under året)	26
Bilaga II:	27
Bilaga III: Publicerat enligt plan och förverkligande 2025	29
Bilaga IV: Årsberättelse 2025 till landskapsregeringen.....	31
Ålands statistik- och utredningsbyrå.....	32

1. ÅSUBs uppdrag och styrning

I lagen om Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅFS 116/93) stadgas att statistik- och utredningsbyrån (ÅSUB) har till uppgift att verka som Ålands officiella statistikmyndighet samt att bedriva utrednings- och forskningsverksamhet. ÅSUB har under år 2025 letts av direktionen bestående av sammantaget sju sakkunniga och representanter för de som efterfrågar byråns tjänster och uppgiftslämnarna (Bilaga I).

ÅSUBs vision:

ÅSUBs producerar statistik och samhällsanalys av hög kvalitet för förståelsen och utvecklingen av det åländska samhället.

ÅSUBs övergripande mål har FN:s grundläggande principer för officiell statistikproduktion som bas och följer i tillämpliga delar Riktlinjer för europeisk statistik (European Statistics Code of Praxis). Syftet med de övergripande målen är att säkra att de resurser som huvudmannen tillför ÅSUB används på bästa möjliga sätt. På förslag från direktionen fastställde landskapsregeringen 2024 uppdaterade övergripande mål för ÅSUB. Målen framgår av bilaga II.

Direktionen antog i juni ett nytt fyraårigt verksamhetsprogram som omfattar direktionens hela mandatperiod 2024–2027. Verksamhetsplanen för 2025 fastställdes i december 2024. Planen för 2025 specificerade verksamhetsmålen och stöder de övergripande kvalitetsmålen. De nya verksamhetsmålen bidrar till ett kontinuerligt fokus på kvaliteten i ÅSUBs produktion:

- Användarna i fokus
- Ändamålsenlig och säker datafångst
- Säker, effektiv och innovativ produktion
- Kompetensutveckling främjar medarbetarnas och organisationens utveckling
- Samverkan stöder utvecklingsarbetet.

Tre horisontella fokusområden ska enligt planen genomsyra produktionen och verksamheten, nämligen hållbar utveckling, jämställdhetsperspektivet, samt självstyrelsen och demokratiperspektivet.

Arbetsordningen som direktionen fastställt anger ansvarsfördelningen och beslutsnivåerna mellan befattningarna inom myndigheten och uppdragspolicyn ger vid sidan om verksamhetsplanen stöd för prioriteringarna mellan uppdrag. Båda styrdokumentet uppdaterades under året.

Strukturen i berättelsen över verksamheten 2025 följer verksamhetsplanen för 2025.

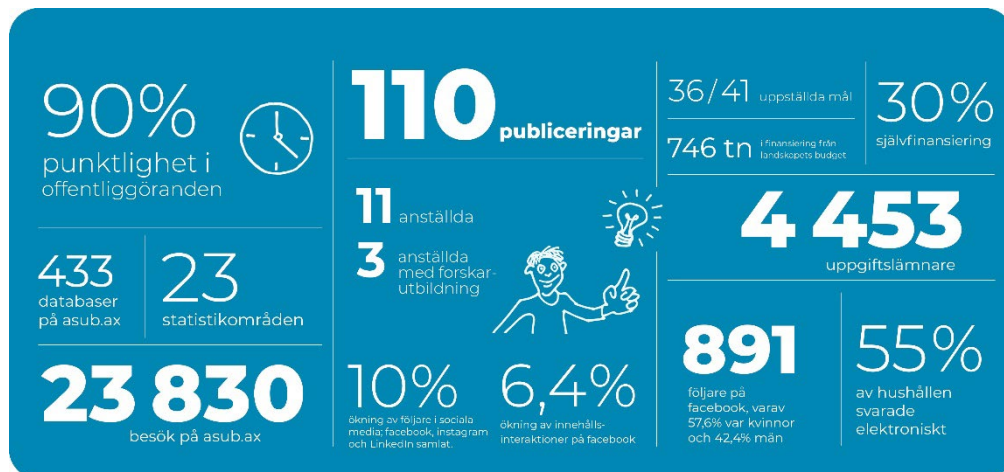
2. Översikt

ÅSUB är en oberoende myndighet och leds av direktionen (bilaga I). Under verksamhetsåret har direktionen hållit tre möten. Statistikproduktionen regleras i statistiklag för Åland (ÅFS 42/94). ÅSUB utvecklar, framställer och sprider statistik samt samordnar statistikproduktionen och lämnar statistik till internationella organisationer såsom det nordiska samarbetet och FN. Forskningen och utredningsverksamhetens övergripande målsättning är att utveckla en kunskapsbas och att bidra med analyskompetens som underlag för samhällets beslutsfattare. Statistiken och forsknings- och utredningsresultaten stärker tilliten till beslutsprocesserna och bidrar därmed till utvecklingsmål 2 i Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland.

Verksamhetsåret har präglats av fortsatt hög aktivitet och efterfrågan. Global oro, osäkerhet om den ekonomiska utvecklingen har medfört behov av extra beslutsunderlag. Efterfrågan på ÅSUBs tjänster har generellt varit hög under de senaste åren och behovet av kvalificerade utredare, statistiker och analytiker är därmed stigande. ÅSUB bedömer att rekryteringen av kvalificerade statistiker och ekonomiska analytiker fortsatt kommer att vara en riskfaktor eftersom efterfrågan av kompetensen är hög inom det privata näringslivet på Åland och i våra närområden.

EU:s dataskyddsförordning, den nya lagstiftningen om cybersäkerhet och motståndskraft samt det allmänna säkerhetsläget har inneburit att ÅSUB fortlöpande sett över tekniska lösningar, processer och det fysiska skyddet. En kontinuitetsplan har utarbetats, och informationssäkerhetspolicyn har uppdaterats. Myndighetens digitaliseringsresa har fortsatt genom bland annat ökad tillämpning av R (programspråk för statistiska beräkningar), Power BI i statistikframställningen och i analysarbetet, genom ökad användning av registeruppgifter i produktionen samt fortsatt ökad andel digitala svar från uppgiftslämnarna. Finansieringen av automatiseringen utgör en riskfaktor till följd av besparingskraven för myndigheten då utvecklingsarbetet är resurskrävande och en betydande del av vinsterna i arbetet finns bland uppgiftslämnarna och användarna.

Verksamheten inom ÅSUB kräver gedigen metod- och databearbetningskunskap, varför kompetensinsatserna har fortsatt i enlighet med myndighetens kompetensutvecklingsprogram. ÅSUB har fortsatt erbjuda personalen friskvård i form av motions- och kulturaktiviteter samt förebyggande massage och företagshälsovård på allmänläkarnivå. Flexitid och möjligheter att jobba deltid på distans stöder välbefinnandet i arbetet då arbetstakten är hög och efterfrågan på resurserna stor.

3. Resurser och verksamhetsförutsättningar

ÅSUBs viktigaste resurs är den kvalificerade personalen. Personalresurserna har bestått av elva fasta heltidstjänster samt en tillfällig deltidstjänst som använts för att täcka upp för myndighetens deltidstjänstledigheter och obesatta tjänster. Därtill har ÅSUB kunnat erbjuda plats för en högskolepraktikant under sommaren samt ytterligare en högskolepraktikant under höstterminen. Av de anställda i tjänst i slutet av året var sex kvinnor och fem män. (Bilaga I).

Uppgiften som officiell statistikmyndighet inklusive de administrativa grundfunktionerna, IT-infrastrukturen och den kompetensutveckling som krävs för att upprätthålla rollen, har finansierats av det fasta budgetanslaget. Statistikuppdrag, omfattande utredningsprojekt samt forskning finansieras av uppdragsgivarna och av forskningsprogram.

Den totala arbetstiden under året (exklusive praktikanter) uppgick till 16 929 timmar, vilket är en minskning med 8,7 procent jämfört med året före. För att delvis kompensera för lägre personalresurs anlätades den externa forskaren Erika Boman i projektet om närståendevårdarnas situation (se projektöversikten i avsnitt 4.2 nedan).

Liksom året innan avsattes cirka 4 procent av tiden för metodutveckling och utbildning, där insatserna inom kvalitet och dataskydd, statistiska metoder, programvaran R och kommunikation var dominerande under året. I maj ordnade ÅSUB en statistikerkonferens, *Small Office Seminar*, i Mariehamn tillsammans med statistikbyråerna i Island, Grönland och Färöarna. Även Liechtenstein medverkade som observatör.

Av den registrerade tiden ägnades 61,4 procent till kärnverksamheten varav ungefär 60 procent var statistikproduktion. Det är således även framöver viktigt att vara uppmärksam på att projekt- och uppdragsverksamheten inte sker på bekostnad av utvecklingen av den ordinarie statistikproduktionen.

Enligt direktionens beslut ger ÅSUB kostnadsfri service för sammanställningar, bearbetningar och rådgivningar på upp till en timme per förfrågan. Utvecklingen av den avgiftsfria servicen följs upp årligen på uppdrag från direktionen. Servicen omfattade 252 rapporterade timmar eller knappt två procent av den totala tidsresursen, vilket är ungefär samma höga nivå som året innan. Det bör dock framhållas att det här slaget av aktiviteter tenderar att underskattas i tidsrapporteringen.

Som framgår av tabellen nedan gäller den höga debiteringsgraden särskilt arbetsinsatserna inom utrednings- och analysverksamheten. Utöver de egentliga statistikuppdragen debiterar ÅSUB Statistikcentralen för merarbete inom de statistikområden där ÅSUB samlar in uppgifter för rikets behov.

Tabell 1. Finansieringen av personalens arbetstid inom kärnverksamheten fördelad på statistikproduktion och analys/utredningar 2025, antal timmar.

	Statistik	Utredningar	Totalt
Finansierat av fasta budgeten	4 913	114	5 027
Projekt- / uppdragsfinansiering	733	3 753	4 486
Kärnverksamhet, totalt	5 646	3 867	9 513

Med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, tillämpar ÅSUB nettoanslag vid budgeteringen. De externa projekt- och försäljningsintäkterna uppgick till 316 450 euro (307 405 euro 2024). ÅSUBs verksamhetsbidrag var -746 223 euro för år 2025 (-734 780 euro 2024). Under personalkostnader har en kostnad om 21 046 euro som hänför sig till förändring av semesterlöneskuld kostnadsförts på myndigheten men budgeterats centralt. Nettokostnaderna (inkl. förändring i semesterlöneskuld) eller verksamhetsbidraget var sammantaget 10 499 euro lägre än budgeterat, ett överskott som förs över till 2026 enligt principen för ramanslag.

Under året har efterfrågan på ÅSUBs resurser för uppdrag vuxit samtidigt som myndigheten haft tjänstledigheter, lönekostnaderna underskrider budget med 31 040 euro. För att möta efterfrågan på uppdrag har inköp av tjänster ökat genom anlitande av extern forskarresurs, inköp av licenser för tillgången till forskningstjänster från statistikcentralen samt för anlitande av Posten Ålands tjänster vid enkätundersökningar. Statistikcentralen har höjt avgifterna markant till följd av besparingskrav vilket belastar ÅSUB vid inköp av grunduppgifter och statistiska bearbetningar. Under material- och förnödenheter finns kostnaden för en helt ny stor kopiator, då priset blev förmånligare utan leasingavtal samt två extra datorer jämfört med budget.

Nettoresultatet för verksamhetsåret uppgick till euro 10 499 (5 723 euro 2024).

Tabell 2. Resultaträkning 2025 (preliminära uppgifter)

Kontostruktur	Utfall 2025	Budget 2025	Återstår helår 2025	% av budget 2025	Utfall 2024	Utfall 2023
Försäljningsintäkter	316 450,18	308 000,00	8 450,18	102,7%	307 404,78	283 361,01
Summa Verksamhetens intäkter	316 450,18	308 000,00	8 450,18	102,7%	307 404,78	283 361,01
Personalkostnader	-838 920,85	-862 333,00	23 412,15	97,3%	-841 627,99	-762 895,33
Köp av tjänster	-121 951,34	-105 557,00	-16 394,34	115,5%	-113 876,53	-122 112,94
Material förnödenh	-27 171,23	-17 832,67	-9 338,56	152,4%	-12 748,62	-7 968,24
Övr verksamh kostn	-74 630,12	-79 000,00	4 369,88	94,5%	-73 931,50	-74 211,42
Summa Verksamhetens kostnader	-1 062 673,54	-1 064 722,67	2 049,13	99,8%	-1 042 184,64	-967 187,93
Summa Verksamhetsbidrag	-746 223,36	-756 722,67	10 499,31	98,6%	-734 779,86	-683 826,92
Summa Årsbidrag	-746 223,36	-756 722,67	10 499,31	98,6%	-734 779,86	-683 826,92
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-746 223,36	-756 722,67	10 499,31	98,6%	-734 779,86	-683 826,92

En målsättning för ÅSUB har varit att öka långsiktigheten i produktionen genom att prioritera återkommande projekt samt projekt som faller inom ÅSUBs prioriterade områden. För att säkerställa beslutsfattarnas mera omedelbara behov av kunskapsunderlag tillämpas ramavtal. ÅSUB har ett ramavtal med landskapsregeringen och ett långsiktigt forskningsavtal inom ett nordiskt forskningsprojekt. Inom ramen för uppföljningen av Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda samordnas de indikatorer som följs upp i utredningar fram till periodens slut för agendan.

Deltagarna i Small Office Seminar med representanter från statistikmyndigheterna i Island, Grönland, Färöarna, Åland och Liechtenstein i Mariehamn, maj 2025.

4. Större förändringar, projekt och uppdrag 2025

Nedan presenteras de större förändringar såsom större förnyelseprojekt, nya publiceringar och källor som utförts under året inom statistikverksamheten samt vilka statistik- och utredningsuppdrag som genomförts under året. Vi har särskilt prioriterat de aktiviteter och projekt som bidrar till ÅSUBs strategiska mål.

4.1 Prioriterade utvecklingsområden inom statistiken

Sammanställningen som följer presenteras efter statistikområde.

Inom området miljö och energi publicerades avfallsstatistik som produceras vartannat år på uppdrag av Ålands landskapsregerings miljöbyrå.

På befolkningsstatistikens område gjordes en studie av hur stor del av 18-åringarna på Åland som bor kvar när de är 40 år. Ytterligare framställdes en ny befolkningsprognos för perioden 2025–2045.

Valstatistiken på webbplatsen utökades något med fler uppgifter om tidigare val.

För nationalräkenskapernas del fortsatte det fleråriga interna projektet, där området utvecklas metodologiskt. Processerna vid framställningen automatiserades stegvis, vilket förbättrade både effektivitet och kvalitet.

Inom lönestatistiken är målsättningen att inkomstregistret ska vara huvudkällan för såväl den offentliga som den privata lönestatistiken. ÅSUB samarbetar med Statistikcentralen för att nå detta mål. På grund av förändringarna omfattade årets publiceringar av lönestatistik för 2024 privata sektorn och de landskapsanställda, men inte den kommunala sektorn och staten.

På grund av en större förnyelse av IT-systemen hos Arbets- och näringsministeriet som påverkade Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet förändrades underlaget för arbetslöshetsstatistiken vid årets början. ÅSUBs månatliga publiceringar har därför senarelagts med några veckor.

När det gäller offentliga sektorns ekonomi skedde en fortsatt utveckling i och med att kommunerna och kommunalförbunden inför nya ekonomisystem och därmed stegvis övergår till att automatiskt ta ut underlag för statistiken och rapportera till ÅSUB i xbrl-format.

Inom turiststatistiken ersattes den årliga statistikrapporten med ett utökat datainnehåll i webbplatsens databas- och Exceltabeller samt med ytterligare en webbnöhet som sammanfattar hela årets statistik för inkvarteringsanläggningarna.

Utgivningen av Statistisk årsbok för Åland avslutades i och med 2025 års upplaga, och arbetet fortgick med att komplettera innehållet i webbplatsens tabeller med uppgifter som tidigare har publicerats enbart i årsboken. Åland i siffror publicerades fortsatt på tre språk, svenska, engelska och finska.

Åland i siffror är fortsatt populär och uppskattad bland turister, besökare och nyinflyttade på Åland.

4.2 Forskning och utredningsprojekt

Under året har konjunkturanalyserna omfattat tre publikationer. Uppdragsgivaren var Ålands landskapsregering. I januari publicerades en konjunktursammanfattning *Konjunkturindikatorer 2024*. I april publicerades den mer omfattande rapporten *Konjunkturläget våren 2025*. Rapporten omfattade bland annat utfalls- och prognosdata över den makroekonomiska och branschspecifika utvecklingen. I samband med den politiska behandlingen av landskapets budget i oktober publicerades ytterligare en konjunktursammanfattning, *Ekonomisk översikt hösten 2025*.

Utöver konjunkturanalyser har vi inom ramen för uppdraget med landskapsregeringens finansavdelning tagit fram underlag för beräkning av skatteavräkningen, underlag för översynen av landskapsandelssystemet och förslag på ersättning av basprisindex för kommunerna samt påbörjat utvecklingen av ett nytt prognosverktyg för kommunernas personbeskattning. Automatiseringen av processerna vid bedömningarna har också fortsatt.

Genom ÅSUBs *webbpanel* har vi samlat in uppgifter om konsumenternas förtroende under mars och september 2025. Uppgifterna har använts till konjunkturanalyserna. Därtill har en kartläggning av *Attityder till havsbaserad vindkraft på Åland* på uppdrag av Ålands landskapsregering gjorts med webbpanelen. Kartläggningen följde upp resultatet från motsvarande undersökning 2022 och publicerades i oktober i serien *Översikter och indikatorer*.

I juni publicerades utredningsrapporten *Arbetsmarknadsbarometern 2025* på uppdrag av Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS) samt utbildnings- och kulturavdelningen vid Ålands landskapsregering. Barometern ger en övergripande bild av de förändringar som sker på den åländska arbetsmarknaden på kort sikt och presenterades på ett seminarium i augusti.

Med inspiration av ett analysprojekt som Färöarna och Island genomfört med registerdata som grund gjorde en undersökning om i vilken utsträckning unga personer blir kvar på Åland över tid. Projektet initierades som ett resultat av samarbetet inom *Small Office Seminar*.

I september publicerades och presenterades *Sammanställning av uppgifter till uppföljning av den subjektiva rätten till barnomsorg* inom serien *Översikter och indikatorer* baserat på tillgänglig statistik. Huvudsyftet var att underlätta för uppdragsgivaren, Ålands landskapsregering, att följa upp hur förändringar i lagstiftningen år 2022 har påverkat kommunernas ekonomi och barnomsorgens verksamhet.

I samarbete med Folkhälsan på Åland utfördes en återkommande undersökning om *ANDTS-vanor bland barn och unga* i högstadiet och i gymnasiet. Resultatet publicerades som en webbpublicering i september. Undersökningen bidrar med en uppdaterad bild av vad det förebyggande och samordnande arbetet borde rikta in sig på.

Undersökningen *Kultur- och fritidsvanor på Åland 2025* har genomförts under året med landskapsregeringen som uppdragsgivare. Undersökningen är en uppföljning av fyra tidigare undersökningar av ålänningarnas kultur- och fritidsvanor (2001, 2008, 2013 och 2020) och ger en bild av vilka kultur- och fritidsverksamheter som utövas, samt vad som saknas i utbudet på Åland. Rapporten publicerades och presenterades för uppdragsgivarna i oktober 2025.

Under 2025 har ÅSUB genomfört en omfattande kartläggning av *närståendevårdarnas situation på Åland* på uppdrag av landskapsregeringen. I kartläggningen intervjuades sakkunniga som representerar alla kommuner och Kommunernas socialtjänst och samtliga närstående med vårdavtal erbjöds möjligheten att besvara en enkät om deras situation. En omfattande litteraturstudie respektive en ekonomisk analys svarade på ett större antal mer generella frågeställningar om närståendevård på Åland och i våra omkringliggande regioner. Syftet med utredningen var att få kunskapsunderlag för att bättre kunna stödja närståendevårdarna i deras uppgift. Sammanställningen av rapporten slutfördes i början av 2026.

Utredningen *Upplevd diskriminering i det åländska samhället 2025* har genomförts på uppdrag av Ålands ombudsmannamyndighet för att kartlägga upplevd diskriminering på Åland samt ålänningarnas kännedom om det rättsliga skyddet mot diskriminering. Undersökningen omfattade en helt anonym enkät, intervjuer med personer som upplevt diskriminering och med sakkunniga samt jämförelser med studier i Ålands närområden. ÅSUB har undersökt förekomsten av diskriminering på Åland i tre tidigare rapporter (2007, 2010 och 2020). Rapporten publiceras i februari 2026.

Kartläggning av *Vindkraftens ringverkningar inom näringslivet* på uppdrag av landskapsregeringen fortsatte under hösten. I studien tillämpas en för ÅSUB ny kvalitativ metod med expertbedömningar (Expert Elicitation) för att försöka ringa in effekter som är svåra att bedöma med ekonomiska modeller. Den slutliga rapporten publiceras våren 2026. Kartläggningen ska bidra till kunskapsunderlag inom det för Åland nya verksamhetsområdet.

Det NordForsk-finansierade forskningsprojektet *SUNREM* syftar till att utforska hur lokala arbetsmarknader i Norden möter möjligheter och utmaningar relaterade till de globala megatrenderna i allmänhet, och den gröna omställningen i synnerhet. Under 2025 har det insamlade kvalitativa materialet analyserats, en workshop för lokala intressenter med backcasting som metod har arrangerats och arbetet med de kvantitativa analyserna har fortsatt. En översikt av projektet publicerades på vår webbplats i april. Arbetet med projektet fortsätter under 2026.

I december påbörjades *slututvärderingen av Landsbygdsutvecklingsprogrammet* för Åland. Uppdraget inleddes 2017 och syftet är att utvärdera programåtgärdernas påverkan, effektivitet, ändamålsenlighet och betydelse inom landsbygdsutvecklingspolitiken och för måluppfyllelsen inom programmet. Projektansvarig för utvärderingsprocessen är forskningsinstitutet Nordregio. Utvärderingen färdigställs och lämnas till uppdragsgivaren under 2026.

Forskarna i det NordForsk-finansierade projektet SUNREM träffades i Stockholm i juni 2025.

5. Strategiska mål och delmål

För att uppfylla de övergripande mål som landskapsregeringen har fastställt prioriterar ÅSUB fem verksamhetsmål i utvecklingsarbetet. Samtliga verksamhetsmål är centrala för att trygga det starka förtroendekapital samt det kvalitetsarbete som kännetecknar ÅSUBs verksamhet. Nedan presenteras aktiviteterna under varje verksamhetsmål och hur delmålen förverkligats under året.

5.1 Användarna i fokus

ÅSUB möter användarna med värdeorden: Tillförlitlig, opartisk, relevant, informativ och god kvalitet som ledstjärna. Webbplatsen (www.asub.ax) är ÅSUBs främsta plattform för förmedling av den officiella statistiken, utrednings- och forskningsverksamhetens resultat samt indikatorer för samhällsutvecklingen. Ett mål är att webbplatsen ska vara ett aktivt arbetsverktyg med fakta som är lätta att förstå och använda för externa användare inom alla målgrupper. Webbplatsen utvecklas kontinuerligt med nya databaser och färdiga tabeller för de mest efterfrågade uppgifterna.

Kommunikationen är ett verktyg för att nå ut med vår statistik, fakta och resultat med information om Åland och det åländska samhället samt underlag för beslutsfattande, debatt och forskning. På så sätt kan ÅSUB bidra till samhällsutvecklingen.

Kommunikationspolicyn omfattar ÅSUBs värdegrund, kommunikationens syfte, målgrupper, kommunikationsprinciper samt kanaler för kommunikation. Målgrupperna sammanfattas i kommunikationspolicyn i tre nivåer eller grupper: grupperna media, turister och allmänheten ("besökaren"), beslutsfattaren, tjänstemannen och studerande ("användaren") och forskaren och specialisten ("analytikern").

Statistik- och utredningsrapporterna publiceras i två serier, ÅSUB Statistik respektive ÅSUB Rapport. Därtill finns serien Statistiska meddelanden, serien Översikter och indikatorer samt webbpubliceringar med databaser anslutna till datamaterialet och nyheten.

Publiceringarna i form av webbpubliceringar har ökat efter hand och uppgick år 2025 till 64 offentliggöranden. Webbpubliceringarna har ersatt såväl rapporter som översikter. Sammantaget gavs sju större rapporter ut. Den samlade volymen publiceringar var totalt 110, eller 7 färre än enligt den primära planen. Volymen minskade som en följd av myndighetens sparkrav.

Därutöver upprätthåller ÅSUB användarvänliga databastabeller på webbplatsen. Databastabellerna steg till 433 vid årets slut, tabellerna har ökat snabbare än i planen som en del av utfasningen av Statistisk årsbok. ÅSUB har under året även fortsatt att tillhandahålla uppgifter till den nordiska statistikdatabasen samt till FNs statistiska avdelning.

Tabell 2. Översikt över ÅSUBs publiceringar och databaser 2025

	ÅSUB generellt	Statistik	Utredningar	Totalt
Rapporter		4	3	7
Meddelanden		31		31
Översikter och indikatorer	5			5
Webbpubliceringar		60	4	64
Böcker och övrigt	3			3
Publiceringar, totalt	8	95	7	110
Databastabeller		354	79	433

Not: Från 2025 ingår inte verksamhetsplan och -berättelse i tabellen

Den totala publiceringsverksamheten efter område och serie framgår av Bilaga III.

Målsättningen enligt verksamhetsplanen är att användarna lätt ska hitta den information och fakta som de söker, samt att de aktuella uppgifterna ska vara lätta att förstå, använda och vidarefördla. För att följa upp webbplatsens användarvänlighet finns en fråga till besökarna på webbplatsen angående om de hittat vad de sökte. Alla som använder funktionen får svar från ÅSUB så fort som möjligt.

Kommunikationsgruppen fortsatte under 2025 sitt utvecklingsarbete med regelbundna möten. Under 2024 genomförde ÅSUB en användarundersökning, vars resultat löpande guidar oss i vad vi ska utveckla. Under året implementerades en kommunikationsplan som ger en helhetsbild av all kommunikation ÅSUB planerar och genomför. Den skapar en enkel överblick för kommande aktiviteter och möjliggör även att i retroperspektiv enkelt kunna filtrera kommunikativa insatser.

Som följd av det ökade antalet AI-sökningar upplever ÅSUB ett minskat antal besök på webbplatsen, AI-sökningarnas mål är att ge svar utan att länka vidare. Kommunikationsstatistiken följs på grund av den förändrade kontexten även upp under året. En utbildning i statistiskt skrivande och nyhetstexter i klarspråk ordnades i mars 2025, och även en intern SEO-kurs har genomförts för att öka kunskapen internt på dessa områden. Under 2025 har även den engelska delen av ÅSUBs webbplats vidareutvecklats på många punkter.

Den strategi för sociala medier som utarbetades 2024 har förverkligats stegvis. ÅSUB har under året introducerat "medarbetarpresentationer", där enskilda medarbetare lyfter sina kunskaper, reflektioner och tankar kring ett specifikt ämne på webbplatsen och i sociala medier. Innehållet står i centrum, men presenteras genom en person som ger sin syn på området. Serien blev snabbt uppskattad, vilket också märks i statistiken – det är de i särklass mest visade inläggen i sociala media. ÅSUB växer i antalet följare i sociala medier i stort. Totalt sett ökade antalet följare i våra sociala medier med 2,8 procent 2025, trots att vi under året beslutade att avsluta kanalen X (tidigare Twitter). Avslutandet av X medförde att målet om 1 250 följare inte riktigt nåddes.

ÅSUB har under 2025 tagit fram riktlinjer för ÅSUBs språkliga identitet. Vidare har även riktlinjer för bilder tagits fram i syfte att säkerställa att alla bilder som används av ÅSUB är lagliga, etiska och följer den grafiska profilen.

En viktig del av ÅSUBs förmedling innebär att personalen tar fram uppgifter efter beställning och deltar i sakkunnigorgan för att sprida och tillgängliggöra ÅSUBs fakta.

Personal har under berättelseåret tagit fram faktaunderlag för lagframställningar och även i övrigt bistått självstyrelseförvaltningen och övriga intresserade med statistik- och utredningsunderlag. Sammanställningar och analyser har blivit en allt viktigare del av ÅSUBs utåtriktade service.

Personalen har vid olika tillfällen informerat allmänheten, media, forskare, politiker med flera om det åländska samhället, om ekonomi, arbetsmarknad, befolkning, näringsliv samt inkomster och ekonomiska utsatthet. ÅSUB har även hållit presentationer för olika organisationer och institutioner inom såväl som utanför Åland. Sammantaget medverkade ÅSUB i eller arrangerade 48 externa seminarietillfällen och presentationer under året. Bland annat kan nämnas seminariet "Fokus på arbetsmarknaden", där tre olika undersökningar presenterades av ÅSUBs medarbetare, flera presentationer om det ekonomiska läget, tre presentationer om kultur- och fritidsvaneundersökningen, besök av Sveriges generalkonsul, presentation på Jobbchansen som arrangerades av AMS och Ålands Näringsliv samt presentation av ÅSUB och det nya samarbetsavtalet för Rådet för Finlands officiella statistik.

I schemat nedan sammanfattas måluppfyllelsen av delmålen under det strategiska målet *Användarna i fokus*.

Delmål	Uppfyllt	Pågående	Inte uppfyllt
Användarundersökningen används som grund för utveckling av kommunikationen.	X		
Användningen av webbplatsen ökar med tre procent jämfört med året före.			X
ÅSUB publicerar 119 faktanyheter 2025.		X	X
ÅSUB tillämpar principen om öppna data genom att öka tillgången till användarvänliga databastabeller på webbplatsen.	X		
Vi tillhandahåller en utvecklad guidning i användning av databastabeller samt utvecklar vägledning för hur man hittar data på webbplatsen.		X	
Vi förenhetligar kommunikationen och förenklar nyhetstexterna med gemensamma riktgivande mallar.		X	
Utbudet av interaktiva presentationsverktyg på webbplatsen ökar.	X		
Vi implementerar ÅSUBs policy för sociala medier.	X		
ÅSUB möter användarna vid evenemang öppna för allmänheten.	X		
ÅSUB möter uppdragsgivarna genom att erbjuda en muntlig presentation av resultatet vid varje större projektleverans.	X		
Antalet prenumeranter på nyhetsbrevet och följare i kanaler för sociala medier ökar. I slutet av året har ÅSUB sammantaget 1 250 följare på sociala medier.	X	X	

ÅSUBs kommunikatör medverkade i Nordic webb-meeting i Reykjavik i maj 2025

5.2 Ändamålsenlig och säker datafångst

ÅSUB är nyckelaktören i det åländska statistiksystemet – en struktur av myndigheter, organisationer och företag som tillhandahåller data som ÅSUB bearbetar och publicerar som officiell statistik.

Metoderna för uppgiftslämningen utvecklas kontinuerligt för att underlätta för dem som lämnar uppgifter. Utgångspunkten för datafångsten är att i första hand använda data som redan finns samlade. I andra hand hämtas uppgifter direkt från uppgiftslämnarnas administrativa system och register. Först i tredje hand, när data inte kan samlas in på annat sätt, hämtas uppgifter in via direktinsamling. Vid direktinsamling rekommenderas fortsatt starkt att inlämningen sker elektroniskt via ÅSUBs säkra e-tjänstverktyg och säker dataöverföring.

I enlighet med självstyrelselagen, respektive statistiklagen samt det övergripande ramavtalet mellan ÅSUB och Statistikcentralen har förfarandet med utbyte av statistik och mikrodata med statistikmyndigheterna i riket fortsatt för att minska uppgiftslämnarbördan och kostnaderna för insamling.

ÅSUB har under året mött representanter för olika uppgiftslämnargrupper för dialog om aktuella frågor. En fortsatt lyhördhet och anpassningsförmåga är nycklarna till ett effektivt och smidigt statistiksystem även framöver. Under året hölls särskilda träffar med uppgiftslämnarna inom den kommunala sektorn, kommunförbundet, den sociala sektorn, skolorna, kultursektorn och turistbranschen för att utveckla statistiken och underlätta uppgiftsinsamlingen. Specifikt inom skolektorn har förnyelsearbetet varit lite mera omfattande.

Inom utbildningsstatistiken fortsatte utvecklingen att använda skolornas studieadministrativa system som källa vid produktionen av statistiken över grundskolan, gymnasiet och högskolan. Fortsatta efterforskningar har gjorts om hur ÅSUB ska hantera datainhämtningen när det åländska utbildningsväsendet i sin helhet ingår i de nationella datalagren.

Under 2025 har insamlingen av kommunernas ekonomistatistik fortsatt enligt kommuninformationsprogrammets modell. Insamlingen automatiseras och moderniseras för att minska belastningen för kommunerna samt för att öka transparensen och jämförbarheten för uppgifterna.

I undersökningar om hushållens konsumentförtroende och de ungas ANDTS-vanor samlas uppgifterna in endast elektroniskt. I urvalsundersökningar med möjlighet att besvara enkäter både till pappers och online svarade under 2025 i snitt 55 procent av respondenterna elektroniskt. Beaktas bör dock att en av undersökningarna hade en stor andel äldre i målgruppen, bland äldre finns fortfarande en större andel som hellre svarar till pappers än elektroniskt. Även bland företagen har de som väljer att lämna uppgifter elektroniskt ökat och är nu 77 procent (70 procent 2024).

I schemat nedan sammanfattas måluppfyllelsen av delmålen under det strategiska målet *Ändamålsenlig och säker datafångst*.

Delmål	Uppfyllt	Pågående	Inte uppfyllt
I kommunikationen till uppgiftslämnare klargör vi syftet med insamlingen.	X	X	
Uppgiftsbegäran marknadsförs vid större insamlingar för att bereda för insamlingen.	X	X	
ÅSUB möter representanter för uppgiftslämnarna inom de områden där större förändringar och förnyelse sker.	X		
Den digitala insamlingen bland företagen ökar för att minska pappersanvändningen, effektivisera insamlingen.	X		
Inkomstregistret är huvudkällan för lönestatistiken 2025.	X	X	
ÅSUB prövar att få ökad tillgång till mikrodata för Åland inom beskattningsområdet.	X		
I insamlingen av uppgifter från hushåll på Åland använder minst 50 procent av uppgiftslämnarna möjligheten att svara elektroniskt.	X		

5.3 Säker, effektiv och innovativ produktion

En modern IT-infrastruktur stöder en säker datahantering och en fortlöpande effektivisering inom produktionsprocesserna. Anpassningen till landskapslagen om cybersäkerhet och motståndskraft har medfört extra insatser inom myndigheten under året. Informationssäkerhetspolicyn har uppdaterats, en kontinuitetsplan enligt cybersäkerhetslagstiftningen har utarbetats och ledningssystemet för informationshantering har uppdaterats.

ÅSUBs inköp inom IT-infrastrukturen har följt myndighetens IT-plan. E-tjänstverktyget för säker uppgiftsinlämning användes inom alla insamlingar och enkätundersökningar som inte hämtas från databaser, register eller system.

I samverkan med IT-leverantören Åda ab upprätthåller ÅSUB en säker drift av systemen och en hög IT- och informationssäkerhet. Även säkerhetspolicyn uppdaterades. I november medverkade myndigheten i den nationella Taisto-övningen där roller och riktlinjer testas i praktiken i simulerade kriser och attacker.

Riskkartläggning är ett kontinuerligt arbete, situationen bedöms systematiskt varje år. ÅSUB tillämpar ett system för systematisk konsekvensbedömning i de fall då myndigheten inleder nya insamlingar eller samlar in och behandlar känsliga data.

Myndigheten har en separat filserver med krypterat informationsflöde med möjlighet att logga alla aktiviteter. ÅSUB tillämpar MDM-lösning (Mobile Device Management) på mobiltelefonerna och multifaktor-autentisering på alla datorer. Under året förnyades ÅSUBs SQL-server och internetanslutningen på ÅSUBs kontor uppgraderades.

Användningen av R-kod för automatiseringar, uppdateringar, insamling och sammanställningar har utökats.

ÅSUBs produktion är systematiskt dokumenterad i manualer och anvisningar som hålls uppdaterade för att säkerställa kontinuiteten och vi följer, så långt resurserna medger, utvecklingen av statistiska metoder och analysmetoder. Publiceringar på webbplatsen åtföljs av en kvalitetsbeskrivning.

Punktligheten i ÅSUBs publiceringar, mätt som hur stor andel av publiceringarna som sker enligt angiven tid i publiceringsplanen, sjönk något men uppfyller fortsatt målnivån på 90 procent precis. De främsta orsakerna till förseningar är fördröjningar i dataleveranser, men även den höga belastningen i förhållande till resurserna har inverkat med ett par framskjutna publiceringar.

Inom statistikområdet turism deltar ÅSUB i ett nordiskt projekt för utveckling av turismsatellitkonton inom nationalräkenskaperna samt metoder för att mäta turismens koldioxidavtryck. Möjligheterna att använda kreditkortsinformation för att få aktuella data på regional nivå kartläggs.

Schemat nedan sammanfattar måluppfyllelsen av delmålen under det strategiska målet *Säker, effektiv och innovativ produktion*.

Delmål	Uppfyllt	Pågående	Inte uppfyllt
ÅSUB tar i bruk en uppdaterad intern data- och informationssäkerhetspolicy med beaktande av den tekniska utvecklingen, omvärldsläget samt den nationella NIS 2-lagstiftningen.	X		
Personalen upprätthåller kännedomen om EUs krav och nationell lagstiftning om dataskydd och informationssäkerhet samt myndighetens egna policyer för data- och informationssäkerhet samt fysisk säkerhet.	X		
Systematiserat konsekvensbedömningsförfarande i enlighet med GDPR tillämpas vid nya och reellt förnyade statistikinsamlingar.	X		
Gemensam intern fortbildning och vidareutbildning inom bland annat R bidrar till automatiserade och effektivare processer. Manuella moment minskar.	X		
Genom systematiserat erfarenhetsutbyte används AI i högre grad i utvecklingen av metoder och automatisering inom statistikproduktionen och forskningsarbetet.	X	X	
Utvecklingsarbetet organiseras i projektform för att planera och tidsätta förnyelsearbetet effektivt. ÅSUB etablerar minst en tematisk grupp för att utveckla produktionen och processerna tillsammans.	X	X	
Punktligheten i ÅSUBs publiceringar har en hög nivå, 90 procent eller högre andel sker enligt publiceringsplan.	X		

5.4 Kompetensutveckling främjar medarbetarnas

ÅSUB jobbar strategiskt med kompetensutveckling, kompetensförsörjning och rekrytering för organisationens behov idag och i framtiden. ÅSUB är en lärande organisation som systematiskt arbetar med löpande förbättringar.

ÅSUBs verksamhet är till betydande delar forskningsbaserad och förutsätter god kännedom om för verksamheten relevant vetenskaplig metodutveckling. Medarbetarna tar ett betydande ansvar för utvecklingen av den egna kompetensen och för verksamhetens utveckling.

Kompetensutvecklingsprogrammet för ÅSUB gäller perioden 2023–2025 och omfattar ÅSUBs specialistområden, metoder, programvaror och IT-kompetens, förmedling och resultatpresentation samt verksamhetsstyrning och arbetsprocesser. Medarbetarsamtalen genomfördes under perioden maj till juni och hade fokus på

framåsyftande utvecklingsmöjligheter för medarbetarna och ÅSUB. Varje medarbetare ansvarar för relativt omfattande utvecklingsarbete och insamlingar där interaktionen med kollegorna och partners är betydelsefull. Medarbetarsamtalen lade grunden för de fortsatta kompetensinsatserna.

Hela personalen har beretts möjligheter att delta i kurser eller utbildningstillfällen under året. Kurser och självstudier i statistisk metod, "R", AI, databaser, Inkomstregistret, modellanalys, dataskydd, kvalitativ metod och intervjuer, kvalitetsarbete, hållbarhetsarbete, demokrati, delaktighet och integration, befolkningsstatistik, oregistrerad migration, kommunikation och statistiskt skrivande samt inte minst informationssäkerhet och fysisk säkerhet kan nämnas bland de insatser som genomförts under året. De interna seminarierna i aktuella ämnen, inklusive datahantering och metoder fortsatte. Genom uppdrags- och forskningsverksamheten har ÅSUB även introducerat för myndigheten nya kvalitativa metoder, backcasting inom ramen forskningsprojektet SUNREM och expertbedömningar med Expert Elicitation metod inom ramen för studien om Vindkraftens sysselsättningseffekter.

Därtill utvecklades kompetensinsatserna inom utrednings- och forskningsenheten genom fortsatta kontakter och samarbete med forskarkonsortiet INVEST (mellan Åbo universitet och THL) och forskarutbildningen vid Åbo Akademi.

Ett öppet arbetsklimat och goda möjligheter för medarbetarna att utvecklas och utveckla arbetet är en förutsättning för att ÅSUB ska kunna hålla sin kvalificerade personal och rekrytera kompetens även i framtiden. De olika kompetenser och erfarenheter som finns i personalstyrkan har gett en god grund för ett öppet dynamiskt arbetsklimat och aktiv verksamhetsutveckling.

En paus i solen gynnar välmåendet på arbetsplatsen. ÅSUBs personal njuter av fika med jordgubbar i Kenths trädgård före semestrarna börjar i juni 2025.

Under våren och försommaren genomfördes en motionskampanj inom personalen – alla medarbetare nådde de gemensamt uppställda målen. Kampanjen avslutades med en introduktion till bågskytte – en övning i att fokusera på målen som visade sig vara välgörande även för axelpartiet för oss kontorsanställda.

ÅSUB erbjuder friskvård i form av motions- och kulturaktiviteter, förebyggande massage inom ramen för konceptet friskvård.ax samt företagshälsovård på allmänläkarnivå. Arbetsgivaren har aktivt uppmuntrat till att röra på sig och ta vara på möjligheten till förebyggande insatser.

Måloppfyllelsen för delmålen under det strategiska målet *Kompetensutveckling främjar medarbetarnas och organisationens utveckling* sammanfattas i schemat nedan.

Delmål	Uppfyllt	Pågående	Inte uppfyllt
Kompetensutvecklingsprogrammet utgör utgångspunkten för kompetensinsatserna.	X		
I medarbetarsamtalen ställs personliga mål upp för kompetensinsatsernas inriktning och omfattning.	X		
Varje medarbetare bereds utrymme för lärande, deltagande i utbildningar samt självstudier.	X		
Medarbetare som deltagit i externa kurser och seminarier delar med sig av det mest relevanta innehållet till ÅSUBs övriga personal.	X		
För effektiva processer då ersättare träder till som ansvarig i statistikframställningen har ersättarna utbildats och förberetts.	X	X	
Tid avsätts för regelbundna temagenomgångar inom metodik, automatisering och AI, utvecklingsprojekt och myndighetens policyer.	X		
Postgraduala studier uppmuntras och underlättas genom möjlighet till tjänstledighet på deltid.	X		
En eller flera temaaktiviteter som har positiv inverkan på arbetsgemenskapen genomförs.	X		

5.5 Samverkan stöder utvecklingsarbetet

ÅSUB består av två enheter där aktiv samverkan och användning av gemensamma resurser bidrar till utvecklingen och sammanhållningen i organisationen. Utvecklingsprojekt drivs gemensamt. ÅSUB har ett generöst förhållningssätt och vi delar med oss av metoder och processer för att säkra en kostnadseffektiv produktion av god kvalitet.

Inom statistikproduktionen är statistikområdena utgångspunkten för ansvarsfördelningen. För varje statistikområde finns en statistiker som ansvarar för att den planerade verksamheten inom området förverkligas. Inom analys- och forskningsverksamheten organiseras arbetet med utgångspunkt i projekten.

Såväl statistikproduktionen som utrednings- och forskningsverksamheten inom ÅSUB är beroende av ett aktivt samspel med partners både inom och utanför Åland, där Statistikcentralen och övriga statistikmyndigheter i Finland via självstyrelselagens bestämmelser har en särskild roll. Ramavtalet mellan Statistikcentralen och ÅSUB förnyades under året och presenterades för Rådet för den officiella statistiken i Finland.

ÅSUB har fortsatt bygga relationer för att vidareutveckla förtroendet och nätverken i relevanta miljöer. Personalen representerar Åland i det nordiska samarbetet, framför allt inom statistikverksamheten och inom det regionalpolitiska forskningsområdet. ÅSUB deltar i de nordiska chefsstatistikernas möten och i det nordiska nätverkssamarbetet inom ett flertal statistik- och fackområden. Medverkan i de nordiska utökades under året till att omfatta flera statistikområden. Sedan 2016 pågår ett fördjupat samarbete, Small Office Seminar, mellan Nordens fyra små statistikbyråer, Färöarna, Grönland, Island och Åland. En konferens inom ramen för Small Office arrangerades i Mariehamn i maj. Även statistikmyndigheten från Liechtenstein medverkade som observatör. Teman i konferensprogrammet var support för forskare och tillgång på mikrodatabas, datawarehouse, R-paket för statistikframställning, kommunikation och webben samt statistik av särskilt intresse för små länder. Flera av diskussionspunkterna har utmynnat i konkret samarbete och lärande mellan myndigheterna.

Även övrigt aktivt utbyte med partners inom både statistikproduktionen och utrednings- och forskningsverksamheten samt kommunikationen är av stort värde för ÅSUB. I nätverken ingår statistikmyndigheter, forskningsinstitutioner, universitet och högskolor, organisationer, företag och institutioner inom förvaltning. I dessa nätverk finns åländska aktörer representerade, men även aktörer utanför Åland, från Norden. Genom nätverken kan ÅSUB utveckla kompetensen och generera ny projektefterfrågan och öka synligheten för Åland och ÅSUB. Under året har det europeiska universitetsinitiativet EUNICoast där högskolan är part och ÅSUB associerad partner börjat växa fram och finna sina former.

ÅSUB har under året också särskilt aktivt tagit del i det nordiska samarbetet inom det regionalpolitiska forskningsområdet genom representation i styrelsen för Nordiska Ministerrådets forskningsinstitut Nordregio samt i Nordiska ministerrådets temagrupper inom det regionalpolitiska fältet där produktionen av regionala och statistiska analyser är en röd tråd.

En flerårig finansiering beviljades ÅSUB av NordForsk i december 2022 inom forskningsprogrammet Framtidens arbetsliv (Future Working Life). ÅSUBs samarbetspartners i forskningsprojektet är Nordregio i Stockholm (projektägare),

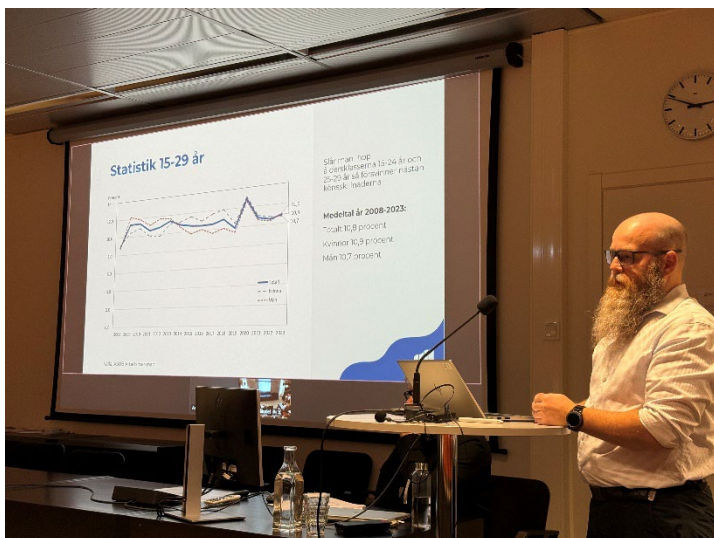
University of Akureyri Research Center, Island samt Fafo Institute for Labour and Social Research i Oslo, Norge. Projektet pågår från 2023 fram till 2026 med förmedlingsinsatser av resultat ännu under 2027. Forskningsgruppen förväntas bidra med nätverk och utveckling av forskningsverksamheten på ÅSUB. Under året genomförde ÅSUB främst kvantitativa analyser av data på både makro- och mikronivå samt en backcasting workshop med målet att hitta vägar mot en långsiktigt hållbar arbetsmarknad med ett hållbart arbetsliv.

Som vägledning för den generellt växande uppdragsverksamheten inom ÅSUB tillämpas Uppdragspolicy för ÅSUB. Inom Åland har under året olika avdelningar inom Ålands landskapsregering, AMS, Ålands ombudsmannamyndighet, Högskolan på Åland, Ålands Näringsliv, samt Folkhälsan på Åland varit uppdragsgivare. Bland samarbetspartners utanför Åland kan nämnas Statistikcentralen, Arbets- och näringsministeriet, Statisticon, Institutet för hälsa och välfärd (THL), CRT på Bornholm, Tillväxtverket, SLU samt parterna i SUNREM-projektet inklusive Nordregio.

Det åländska nätverket för hållbar kunskapsutveckling, KUT, har varit en plattform för diskussion om forskningen på Åland. Under 2025 bildades en arbetsgrupp inom KUT där ÅSUB medverkar, med fokus att diskutera förutsättningarna att inrätta ett forskningsråd och forskningsfond på Åland.

Nedan sammanfattas måluppfyllelsen av delmålen under det strategiska målet *Samverkan stöder utvecklingsarbetet*.

Delmål	Uppfyllt	Pågående	Inte uppfyllt
ÅSUB synliggör myndighetens uppdrag för uppgiftslämnarna inom landskapets myndigheter genom presentationer och andra aktiviteter.	X		
Statistiken som rör den kommunala sektorn utvecklas i samråd med kommunerna och kommunalförbunden. Socialvårdsstatistiken samt tillämpningen av index ses över	X	X	
ÅSUB har en aktiv dialog med IT-leverantören Åda.	X		
ÅSUB gör platsbesök hos ett urval av uppgiftslämnare och samarbetspartners på Åland.		X	X
Personalen vid ÅSUB medverkar årligen i de nordiska statistiknätverken.	X		
ÅSUB medverkar i nordiska forskarnätverk inom relevanta områden.	X		
De mindre nordiska statistikbyråerna möts på Åland i maj 2025.	X		
ÅSUB medverkar i minst ett strategiskt forskningsprojekt med forskningsinstitut utanför Åland för att utveckla forskningen inom ÅSUB.	X		
Möjligheter att verka som gästforskare eller associerad forskare vid andra forskningsinstitut uppmuntras.	X		

Statistiker Jonas Karlsson presenterar fakta på ett seminarium om att synliggöra de som inte är i arbete och studier, NEETs, på Åland.

6. Horisontella fokusområden

Tre horisontella fokusområden genomsyrar ÅSUBs hela verksamhet: genusperspektivet, hållbar utveckling samt självstyrelsen.

6.1 Hållbar utveckling

Hållbarhetsperspektivet beaktas i ÅSUBs dagliga verksamhet, vi jobbar systematiskt med att minska myndighetens miljöpåverkan. ÅSUB ingår i det åländska nätverket Bärkraft.ax.

ÅSUBs främsta roll i hållbarhetsarbetet är att utveckla och presentera oberoende statistik och indikatorer som beskriver utvecklingen som underlag för beslut, debatt och forskning. Verksamheten som helhet bidrar därmed till utvecklingsmål 2 i Utvecklings- och hållbarhetsagendan, målet handlar om tillit, förtroende och delaktighet. Den löpande statistikproduktionen inom de 23 statistikområdena inbegriper fakta inom många hållbarhetsområden, bland annat om arbetsmarknad, utbildning, inkomster och inkomstfördelning, konsumtion, miljö, primärproduktion, befolkningsrörelse, hälsa och jämställdhet.

Temaområdet *Hållbar utveckling* på webbplatsen har uppdaterats och de av FNs indikatorer för hållbar utveckling som kan rapporteras med åländska uppgifter har utökats. Temaområdet omfattar såväl ekonomisk och social som miljömässig hållbarhet. ÅSUB har deltagit i uppdateringen av huvudindikatorerna för landskapets Utvecklings- och hållbarhetsagenda enligt en systematiserad modell. Merparten av indikatorerna produceras av ÅSUB.

ÅSUB har också under året publicerat specifika studier som stöder delmålen i agendan. Bland dessa studier kan nämnas studien om kultur- och fritidsvanor, andel som bor kvar på Åland över tid och undersökningen om upplevd diskriminering som publiceras i början av 2026. Även forskningsprojektet om långsiktigt hållbara arbetsmarknader ger underlag för att utveckla Ålands attraktionskraft, se närmare om projekten i avsnitt 4.2.

Inom temaområdet Hållbar utveckling på webbplatsen finns indikatorerna för FNs 17 globala mål för hållbar utveckling. Uppgifterna uppdaterades för alla indikatorer där data för Åland finns tillgängliga, nya indikatorer att rapportera lades till. Temaområdet omfattar ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

6.2 Jämställdhetsperspektivet

Könsperspektivet beaktas i all relevant statistik. Inom statistik som berör befolkning och arbetsmarknad redovisas uppgifter efter kön alltid då det är möjligt. Vid varje projekt har en särskild bedömning gjorts om frågan som utreds har ett genusperspektiv och om det är möjligt att redovisa skillnaderna mellan könen.

Temaområdet *Jämställdhet* på webbplatsen samlar olika slag av produkter med jämställdhetsperspektiv. Innehållet i temaområdet utvecklades.

På beställning av landskapsregeringen producerar ÅSUB fickstatistiken *På tal om jämställdhet* vart fjärde år, 2025 års upplaga publicerades i slutet av året. Fickstatistiken belyser situationen för jämlikheten på Åland ur olika synvinklar. Utredningarna om upplevd diskriminering respektive närståendevård belyser specifika jämställdhetsperspektiv. Kvinnornas situation är mer utsatt både när det gäller upplevd diskriminering och vård av unga närstående.

6.3 Självstyrelsen och demokratiperspektivet

ÅSUBs främsta uppdrag är att förse användare med statistik och fakta för beslutsfattande, debatt och forskning inom viktiga samhällsområden. ÅSUBs produktion beaktar självstyrelseorganens behov av fakta. Statistiken stärker tilliten till de demokratiska beslutsprocesserna.

Inom temaområdet *Åland i världen* på webbplatsen finns statistik som jämför Åland med länder och regioner i Norden och internationellt samt uppgifter som belyser Ålands växelverkan med omvärlden. Uppdateringar av temaområdet gjordes under året.

Temaområdet *Demokrati och delaktighet* belyser invånarnas deltagande i det politiska beslutsfattandet, förtroende för institutioner och grupper, engagemang i föreningar och frivilligarbete samt inflyttades integration i samhället.

ÅSUB har i den utsträckning som resurserna medgett bevakat att korrekta och relevanta siffror om Åland används i samband med att uppgifter om Åland publiceras internationellt. ÅSUB har levererat statistik till utomåländska aktörer efter överenskommelser och förfrågningar, främst till Statistikcentralen, det nordiska statistiksystemet och FNs statistiska avdelning.

Fickstatistiken På tal om jämställdhet är en ofta citerad liten bok som belyser hur det står till med jämställdheten i det åländska samhället ur olika perspektiv.

7. Sammanfattning av förverkligandet av verksamheten 2025

Sammantaget kan konstateras att genomförandegraden av den planerade verksamheten är fortsatt relativt god trots hög efterfrågan och begränsade resurser. Planerade projekt och aktiviteter har huvudsakligen kunnat genomföras enligt förväntad tidtabell. Nya uppdrag och projekt har tillkommit efter att verksamhetsplanen antogs. Publiceringsplanen har uppdaterats under året för att innefatta nya offentliggöranden.

Av de 41 verksamhetsmål som ställdes upp i verksamhetsplanen har 36 bedömts vara förverkligade dock så att vissa insatser fortgår även framöver. Detta ger sammantaget en förverkligandegrad på 88 procent. Av de delmål som inte är uppfyllda har myndigheten åtminstone inlett förverkligandet för fyra av dem. Vissa delmål har i någon mån påverkats av externa förutsättningar såsom besöken på webbplatsen där AI generellt påverkar sökaktiviteter på webbplatser samt sparkraven där ÅSUB redan nu gått in för att sammanslå eller helt avstå från några publiceringar.

Sammantaget har ÅSUB ordnat eller medverkat i 48 olika seminarietillfällen och externa presentationer.

Efterfrågan på ÅSUBs tjänster har generellt varit hög under de senaste åren och behovet av kvalificerade utredare och analytiker är stigande. EU:s dataskyddsförordning och den nya cybersäkerhetslagstiftningen har inneburit att ÅSUB fortlöpande sett över tekniska lösningar och processer. ÅSUB har fortsatt att uppgradera informationssäkerheten och den fysiska säkerheten. Automatiseringsprocesserna har fortgått genom bland annat ökad tillämpning av R, genom ökad användning av registeruppgifter i produktionen samt ökad andel digitala svar från uppgiftslämnarna.

ÅSUB bedömer att rekryteringen av kvalificerade statistiker, databasadministratörer och ekonomiska analytiker fortsatt kommer att vara en riskfaktor - efterfrågan på kompetensen har stigit märkbart inom det privata näringslivet såväl inom som utanför Åland. Belastningen på befintlig personal att leverera uppdrag enligt avtal är en risk för arbetshälsan på sikt.

Resurserna för den fortsatta digitaliseringen av myndighetens processer samt för att möta kraven vad gäller cybersäkerhet är en risk med de fortsatta besparingskraven. Implementeringen av automatiserade förfaranden och ibruktagnig av registerdata är resurskrävande, tidsvinsterna återfinns i stor utsträckning bland ÅSUB:s uppgiftslämnare och användare.

Genom användarvänliga appar kan statistiken illustreras på nya kreativa sätt. Färöarnas statistikbyrå inspirerar till nya verktyg för förmedling av statistik.

Bilaga I: Direktion och personal under 2025

Direktionen

Katrin Sjögren, lantråd, Ålands landskapsregering (ordförande)

Linnéa Johansson, avdelningschef, Ålands landskapsregering (vice ordförande)

Arne Selander, stadsdirektör, Mariehamns Stad

Edvard Johansson, professor, Åbo Akademi

Mikael Schöllin, stabschef, SCB

Petra Granholm, koordinator, Ålands landskapsregering

Susanne Olofsson, verkställande direktör, Ålands näringsliv

Personalen 2025 (under året)

Katarina Fellman, direktör

Johan Ekstedt, utredare

Johan Flink, utredare (vårdledig till 10.7.2025)

Kenth Häggblom, statistikchef

Jonas Karlsson, statistiker

Anna Lind Bengtsson, kommunikatör/biträdande statistiker

Gerd Lindqvist, statistiker (80 %)

Sanna Roos, forskningschef (tjänstledig från 15.9.2025)

Elin Sagulin, statistiker

Jakob Sällström, statistiker

Maria Viktorsson, utredare (80 % till 31.7.2025)

Mina Rosenqvist, vik./extra utredare (80 %) till 14.9.2025, t.f. forskningschef (80 %) från 15.9.2025.

Bilaga II:

Övergripande målsättningar för ÅSUB

Enligt den lag som reglerar ÅSUBs verksamhet (ÅFS 93/116) ska landskapsregeringen, på förslag från direktionen, anta en övergripande målsättning för verksamheten. Syftet med de övergripande verksamhetsmålen är att säkra att de resurser som huvudmannen genom det fasta budgetanslaget tillför ÅSUB används på bästa möjliga sätt för de uppgifter som förutsätts av ÅSUB som officiell statistikmyndighet. Målsättningen bör också vara styrande för de forskningsuppdrag som ÅSUB tar sig an.

Övergripande mål och prioriteringar

För att uppnå visionen om ÅSUB ska följande målsättningar genomsyra verksamheten:

- ÅSUBs status som oberoende myndighet innebär att resultaten av verksamheten inte får styras av utomstående intressen
- Det fasta anslaget i landskapets budget säkrar åtagandet som Ålands officiella statistikmyndighet
- Produkterna tillgodoser användarnas och beställarnas kvalitetsbehov med beaktande av tillgängliga resurser
- Resultaten tillgängliggörs i sådan form att de är lätta att förstå och använda
- Produktionen inom ÅSUB är relevant, aktuell och resultaten öppna för användarna
- Resultat och erfarenheter sprids inom och utanför det åländska samhället
- ÅSUB är en attraktiv arbetsgivare som förmår dra till sig och behålla personal med hög kompetens
- Hållbarhetsperspektivet genomsyrar ÅSUBs verksamhet och produktion

Målsättningar för statistikproduktionen

I sin roll som officiell statistikmyndighet ska ÅSUB:

- vara den ledande och samordnande aktören i det åländska statistiksystemet
- upprätthålla och utveckla effektivitetsfrämjande kontaktnätverk med andra statistikmyndigheter inom och utanför Norden

Statistikproduktionen ska:

- vara effektiv
- beakta uppgiftslämnarnas belastning genom att i första hand använda uppgifter som samlats in för statistikframställning i något annat sammanhang, i andra hand hämta uppgifter ur administrativa och andra register och först i tredje hand samla in uppgifter direkt från uppgiftslämnarna.
- ge statistikerna möjlighet att kontinuerligt utveckla sin egen och ÅSUBs metod- och sakkompetens och följa utvecklingen i omvärlden för att kunna

tillämpa de bäst lämpade metoderna vid insamling, bearbetning och förmedling av statistik.

Den åländska statistiken ska:

- belysa samhället på ett mångsidigt sätt inom huvudområdena befolkning, miljö, offentlig sektor, samhällsekonomi och näringsliv
- vara relevant, opartisk och hålla hög kvalitet (aktuell, tillgänglig, tillförlitlig och jämförbar).
- uppfylla de krav på offentlig statistik som ställs av FNs och EUs statistiksystem
- vara känd och komma till bred användning av olika målgrupper
- vara synlig och tillgänglig i det nordiska och internationella statistiksystemet

Målsättningar för analys- och forskningsverksamheten

ÅSUBs utredningsverksamhet ska:

- bidra till kunskap och kompetens samt till relevant beslutsunderlag för det åländska samhället och de åländska beslutsfattarna.
- ta tillvara de data som produceras inom ÅSUBs statistikverksamhet samt samordna, synliggöra och utveckla statistikresultaten inom ramen för olika utredningsprojekt
- vila på vetenskaplig grund, tillämpa beprövade analysmetoder samt följa vedertagna forskningsetiska regler och rekommendationer
- kombinera god kännedom om åländsk samhällsutveckling med hög akademisk kompetens
- sträva efter att medverka i och även ta ansvar för forskningsprojekt utanför Åland i syfte att stärka ÅSUBs långsiktiga kompetensutveckling samt synliggöra ÅSUB och Åland
- ge utredarna möjlighet att kontinuerligt utveckla sin metod- och sakkompetens för att kunna ge svar på aktuella frågeställningar inom samhällsanalys och ekonomisk utveckling.
- utveckla effektivitetsfrämjande kontaktnätverk med nyckelinstitutioner och -personer inom verksamhetsområdet inom och utanför Åland
- i syfte att säkra kvaliteten sträva efter att publicera resultat inom fora där de utsätts för vetenskaplig granskning

Bilaga III: Publicerat enligt plan och förverkligande 2025

Månad	Vecka	Publikation	Ämnesområde	Publikationstyp	Punktlighet i publicering - avser fördröjning	Prel./slutliga uppgifter
Januari	1	Arbetslöshetssituationen december 2024	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	-3	Slutliga
	3	Konsumentprisindex december 2024	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	3	Kommunernas och kommunalförbundens budgetar 2025	Offentlig ekonomi	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	3	Inkvarteringsstatistik för hotell 2024	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	4	Trafikolyckor fjärde kvartalet 2024	Transport och kommunik.	Webbpublicering	-1	Slutliga
Februari	5	Befolkningsrörelsen 2024, preliminära siffror	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	5	Inresande till Åland 2024	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	5	Konjunkturindikatorer 2024		Översikter och indikatorer	Enl. plan	
	6	Arbetslöshetssituationen januari 2025	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	-3	Slutliga
	7	Trafikolyckor 2023	Transport och kommunik.	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
Mars	7	Inkvarteringsstatistik för hotell, januari 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	8	Konsumentprisindex januari 2025	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	9	Motorfordon 2024	Transport och kommunik.	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	10	Arbetslöshetssituationen februari 2025	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	-3	Slutliga
	10	Avlagda examina 2024	Utbildning	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
April	11	Konsumentprisindex februari 2025	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	11	Företagsstatistik 2024	Företag	Webbpublicering	-1	Slutliga
	11	Inkvarteringsstatistik för hotell, februari 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	12	Sålda lantbruksprodukter 2024	Jord- och skogsbruk, fiske	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	12	Aktiebostadsöverlåtelse 2024	Boende	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
Maj	12	Fastighetsöverlåtelse 2024	Byggnad	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	12	Studerande utanför Åland 2024	Utbildning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	14	Inkvarteringsstatistik 2024	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	14	Sjöfartsstatistik 2024	Sjöfart	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	15	Bakgrundsuppgifter om arbetslöshet 2024	Arbetsmarknad	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
Juni	15	Hållbara nordiska arbetsmarknader	Arbetsmarknad	Webbpublicering	Enl. plan	
	15	Invånarantalet 31.12.2024	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	16	Konsumentprisindex mars 2025	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	16	Inkvarteringsstatistik för hotell, mars 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	16	Befolkningens åldersstruktur 2024	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
Juli	16	Konjunkturläget våren 2025		Utredningsrapport	-1	
	17	Trafikolyckor första kvartalet 2025	Transport och kommunik.	Webbpublicering	-1	Prel.
	17	Invånarantalet i byar och stadsdelar 2024	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	17	Befolkningens språk, födelseort och medborgarskap 2024	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	18	Arbetslöshetssituationen mars 2025*	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
Augusti	18	Utbildning inom fritt bildningsarbete och grundl. konstundervisn. 2024	Utbildning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	18	Befolkningsrörelsen första kvartalet 2025	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	19	Bokslutsstatistik för företag 2023	Företag	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	19	Biblioteksverksamhet och bokproduktion 2024	Kultur	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	19	Barnomsorgen 2024	Utbildning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
September	20	Konsumentprisindex april 2025	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	20	Inkvarteringsstatistik för hotell, april 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	20	Koncernstatistik 2023	Företag	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	21	Verksamheten inom kommunernas socialvård 2024	Socialvård	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	21	Hållbar utveckling 2025	Miljö och energi	Översikter och indikatorer	Enl. plan	Slutliga
Oktober	21	Befolkningsrörelsen 2024, slutliga siffror	Befolkning	Webbpublicering	-2	Slutliga
	22	Arbetslöshetssituationen april 2025*	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	22	Utrikeshandel med varor 2024	Handel	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	23	Åland i siffror 2025 (tre språk)	Allmän	Fickstatistik	-1	
	24	Konsumentprisindex maj 2025	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
November	24	Arbetsmarknadsbarometern 2025		Utredningsrapport	-2	
	24	Brott som kommit till myndigheternas kännedom 2024	Rättsväsende	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	25	Sysselsatt arbetskraft 2023	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	25	Inkvarteringsstatistik för hotell, maj 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	25	Kommunernas bokslut 2024, prelim. uppgifter	Offentlig ekonomi	Statistikmeddelande	Enl. plan	Prel.
December	26	Byggnad 2024	Byggnad	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	26	Arbetslöshetssituationen maj 2025*	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	29	Konsumentprisindex juni 2025*	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	30	Arbetslöshetssituationen juni 2025*	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	33	Befolkningsrörelsen andra kvartalet 2025*	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
Januari 2026	33	Konsumentprisindex juli 2025	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	33	Inkvarteringsstatistik för hotell, juni 2025*	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	33	Trafikolyckor andra kvartalet 2025*	Transport och kommunik.	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	34	Familjer och hushåll 2024	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	34	Korttidsövernattnings i hus, lägenheter och stugor 2024	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
Februari 2026	34	Besök och vårdagar inom hälso- och sjukvården 2024	Hälso- och sjukvård	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	34	Inkvarteringsstatistik för hotell, juli 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	35	Arbetslöshetssituationen juli 2025*	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	35	Flyttningsrörelsen 2024	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	35	Andel som bor kvar på Åland över tid	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	
Mars 2026	37	Den subjektiva rätten till barnomsorg på Åland		Översikter och indikatorer	Enl. plan	

Verksamhetsberättelse 2025

Månad	Vecka	Publikation	Ämnesområde	Publikationstyp	Punktligthet i publicering - avser fördröjning	Prel./slutliga uppgifter
September	38	Prisindex för den kommunala basservicen på Åland 2025	Offentlig ekonomi	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	38	Konsumentprisindex augusti 2025	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	38	Inkvarteringsstatistik för hotell, augusti 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	39	Arbetslöshetssituationen augusti 2025*	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
Oktober	39	Statistisk årsbok för Åland 2025	Allmän	Årsbok	Enl. plan	
	40	På tal om jämställdhet	Allmän	Fickstatistik	Enl. plan	Slutliga
	40	ANDTS-vanor bland unga på Åland 2025		Webbpublicering	Enl. plan	
	41	Befolkningen 2024	Befolkning	Statistikrapport	Enl. plan	Slutliga
	41	Ekonomisk översikt hösten 2025		Översikter och indikatore	Enl. plan	
	42	Konsumentprisindex september 2025	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	42	Kommunernas och kom. förbundens ekonomi och verksamhet 2024	Offentlig ekonomi	Statistikrapport	Enl. plan	Slutliga
	42	Inkvarteringsstatistik för hotell, september 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	42	Prisindex för den kommunala basservicen på Åland 2025	Offentlig ekonomi	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	42	Grundskolan hösten 2025	Utbildning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	43	Ålänningarnas hälsa	Hälsa- och sjukvård	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	43	Lönestatistik för landskapsanställda 2024	Löner	Statistikmeddelande	Enl. plan	Prel.
	43	Arbetslöshetssituationen september 2025*	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	43	Den åländska offentliga sektorns konsoliderade resultaträkning 2024	Offentlig ekonomi	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	43	Avfallsstatistik 2024	Miljö och energi	Statistikrapport	Enl. plan	Slutliga
	43	Trafikolyckor tredje kvartalet 2025	Transport och kommunik.	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	44	Ålänningarnas kultur- och fritidsvanor		Utredningsrapport	Enl. plan	
	44	Befolkningsrörelsen tredje kvartalet 2025	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	44	Statistik över gästhamnarna 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	44	Utbildning på gymnasienivå hösten 2025	Utbildning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
November	44	Attityder till vindkraft hösten 2025		Översikter och indikatore	Enl. plan	
	45	Högsäsongstatistik över inkvarteringen 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	45	Löner inom den privata sektorn 2024	Löner	Statistikrapport	-1	Slutliga
	46	Konsumentprisindex oktober 2025	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	46	Utbildning vid Högskolan på Åland hösten 2025	Utbildning	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	47	Inkvarteringsstatistik för hotell, oktober 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	47	Kommunernas skattesarter 2026	Offentlig ekonomi	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	47	Befolkningsprognos 2025-2045	Befolkning	Webbpublicering	Enl. plan	
December	48	Arbetslöshetssituationen oktober 2025*	Arbetsmarknad	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	49	Bostäder och boendeförhållanden 2024	Boende	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	50	Nationalräkenskapsdata 2023	Nationalräkenskaper	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	51	Konsumentprisindex november 2025	Konsumentprisindex	Statistikmeddelande	Enl. plan	Slutliga
	51	Inkvarteringsstatistik för hotell, november 2025	Turism	Webbpublicering	Enl. plan	Prel.
	51	Befolkningen efter huvudsaklig verksamhet 2024	Arbetsmarknad	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga
	51	Inkomster och skatter 2024	Inkomster och skatter	Webbpublicering	Enl. plan	Slutliga

Bilaga IV: Årsberättelse 2025 till landskapsregeringen

(Upplägget justerat från tidigare berättelser så att vissa avsnitt presenteras samlat för alla myndigheter)

Landskapsförvaltningen

Risker och osäkerhetsfaktorer

Risker och osäkerhetsfaktorer ÅSUB

För att förebygga risker tillämpar ÅSUB en modell för systematisk riskkartläggning och konsekvensbedömning vid insamling av nya personuppgifter och mikrodata samt vid förnyade processer. ÅSUB bedömer att rekryteringen av kvalificerade statistiker, databasadministratörer och ekonomiska analytiker fortsatt kommer att vara en riskfaktor - efterfrågan på kompetensen har stigit märkbart inom det privata näringslivet såväl inom som utanför Åland. Belastningen på befintlig personal att leverera uppdrag enligt avtal är en risk för arbetshälsan på sikt.

Resurserna för den fortsatta digitaliseringen av myndighetens processer samt för att möta kraven vad gäller cybersäkerhet är en risk med de fortsatta besparingskraven. Implementeringen av automatiserade förfaranden och ibruktagning av registerdata är resurskrävande, tidsvinster återfinns i stor utsträckning bland ÅSUBs uppgiftslämnare och användare.

Intern styrning och kontroll

Redogörelse för den interna kontrollen ÅSUB

De europeiska riktlinjerna för officiell statistik som refereras i EU-förordning, liksom FN:s principer för officiell statistik, är utgångspunkter för det fortgående utvecklingsarbetet som syftar till hög effektivitet samt relevant, oberoende, opartisk och aktuell statistik. En intern utvärdering av hur ÅSUB följer de europeiska riktlinjerna genomfördes under året. Därutöver regleras verksamheten främst av lagen om ÅSUB, statistiklag för Åland samt EU:s allmänna dataskyddsförordning och statistikområdesspecifika EU-förordningar. Landskapsregeringen har fastställt de övergripande mål som styr verksamheten. Det fyraåriga verksamhetsprogrammet anger ramarna för det långsiktiga utvecklingsarbetet, medan de årliga verksamhetsplanerna konkretiserar genomförandet på årsbas. Arbetsordningen anger ansvarsfördelningen och beslutsnivåerna mellan befattningarna och funktionerna inom myndigheten.

Kontinuitetsplanen ger övergripande ramar för att upprätthålla verksamheten inom organisationen vid större avvikelser. Upprätthållandet av manualer för varje produkt och produktionsprocess inom myndigheten säkerställer kontinuiteten och kvaliteten i produktionen. Varje statistik- och verksamhetsområde har en ansvarig samt en ersättare för att säkerställa produktionen även vid ordinarie personals frånvaro. Vid prioritering mellan uppdrag tillämpas verksamhetsplanen och uppdragspolicyn som direktionen fastställt. Direktören följer upp budgetutfallet månatligen. Direktionen

behandlar vid varje möte budgetuppföljning och prognoser med avvikelser samt information om publiceringar, projektaktivitet och andra händelser som bidrar till genomförandet av verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen följs som helhet upp verksamhetsberättelsen som även tillställs landskapsregeringen. ÅSUB använder fyra ögonprincipen vid tillämpningen av landskapsförvaltningens ekonomimodell, vid fakturahantering, kreditkortsfakturor och tjänsteresor. Upphandling av IT-utrustning och -tjänster sker i samverkan med Åda Ab och följer myndighetens IT-program. Fakturering av ÅSUBs uppdragsgivare sker i enlighet med leverans och avtal och följs upp systematiskt.

Informationssäkerhetspolicyn har uppdaterats under året, en kontinuitetsplan enligt cybersäkerhetslagstiftningen har utarbetats och ledningssystemet för informationshantering har förnyats. För att förebygga risker tillämpar ÅSUB en modell för systematisk riskkartläggning och konsekvensbedömning vid insamling av nya personuppgifter och mikrodata samt vid förnyade processer.

Ålands statistik- och utredningsbyrå

Myndigheten avger en separat verksamhetsberättelse med mer utförlig uppföljning.

I landskapslagen (1993:116) om Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) stadgas att ÅSUB är en fristående myndighet vars uppgift är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva forskning och utredningsverksamhet. ÅSUB leds av en direktion som representerar sakkunniga, de som efterfrågar byråns tjänster samt uppgiftslämnare. direktionen hållit tre möten under året.

Statistikproduktionen regleras i statistiklag (1994:42) för landskapet Åland. ÅSUB utvecklar, framställer och sprider statistik, samordnar statistikproduktionen och bidrar med statistik till bland annat det nordiska samarbetet och FN. Statistikframställningen har sin utgångspunkt i FN:s grundläggande principer för statistik och riktlinjer för europeisk statistik. Statistiken har en central roll i en demokrati, som underlag för beslut, och stärker förtroendet för beslutsprocesserna. ÅSUB ingick under året ett nytt ramavtal med Statistikcentralen. Utrednings- och forskningsverksamhetens övergripande mål är att bidra till kunskap och insikt samt till relevant beslutsunderlag för det åländska samhället och beslutsfattarna. ÅSUBs webbplats är den främsta plattformen för att tillgängliggöra statistiken och resultaten i enlighet med 17 § i statistiklagen. Produktionen framgår av tabellen med nyckeltal.

Landskapsregeringen fastställer de övergripande målen för ÅSUB. Bland dessa mål har fyra särskild betydelse för landskapsregeringens prioriterade hållbarhetsfrågor. (1) ÅSUBs status som oberoende myndighet innebär att resultaten av verksamheten inte får styras av utomstående intressen. (2) Produktionen inom ÅSUB är relevant, aktuell och resultaten öppna för användarna. (3) ÅSUB är en attraktiv arbetsgivare som förmår dra till sig och behålla personal med hög kompetens. (4) Hållbarhetsperspektivet genomsyrar ÅSUBs verksamhet och produktion. Målen förverkligas genom byråns verksamhetsprogram och årliga verksamhetsplaner som antas av direktionen.

ÅSUBs främsta roll i hållbarhetsarbetet är att producera och presentera oberoende statistik, indikatorer och studier för beslut, utbildning och forskning. Verksamheten bidrar därmed till utvecklingsmål 2 om tillit och delaktighet i Utvecklings- och hållbarhetsagendan. Den löpande statistikproduktionen inbegriper fakta inom många hållbarhetsområden, bland annat arbetsmarknad, utbildning, inkomster, konsumtion,

miljö, primärproduktion, befolkningsrörelse och jämställdhet. ÅSUB tillämpar en systematisk modell för rapportering av de huvudindikatorer för Utvecklings- och hållbarhetsagendan som myndigheten har ansvar för. Temaområdet Hållbar utveckling på webbplatsen, med bland annat en sammanställning över FN:s fastställda indikatorer för de 17 globala målen för hållbar utveckling, uppdaterades under året och utvecklingen av nyckelindikatorer belystes i översikten Hållbar utveckling år 2025.

Flera utredningar som stöder hållbarhetsarbetet genomfördes under året, bland annat en arbetsmarknadsbarometer, en undersökning om ANDTS-vanor bland unga, en studie av flyttningsrörelsen, kultur- och fritidsvanor på Åland, en studie om närståendevårdarnas situation samt en undersökning om upplevd diskriminering. Därtill har det NordForsk-finansierade forskningsprojektet om hållbara arbetsmarknadsperspektiv fortgått. En översikt belyste utvecklingen av inkomstfördelning och skatter 2024 på Åland.

Uppföljning

Ekonomi

Sammandrag	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025
Försäljningsintäkter	295 841,31	283 361,01	307 404,78	316 450,18
Summa Verksamhetens intäkter	295 841,31	283 361,01	307 404,78	316 450,18
Personalkostnader	-720 568,26	-762 895,33	-841 627,99	-821 433,79
Köp av tjänster	-154 709,48	-122 112,94	-113 876,53	-121 951,34
Material förnödenh	-12 073,62	-7 968,24	-12 748,62	-27 171,23
Övr verksamh kostn	-70 306,48	-74 211,42	-73 931,50	-74 630,12
Summa Verksamhetens kostnader	-957 657,84	-967 187,93	-1 042 184,64	-1 045 186,48
Summa Verksamhetsbidrag	-661 816,53	-683 826,92	-734 779,86	-728 736,30
Summa Årsbidrag	-661 816,53	-683 826,92	-734 779,86	-728 736,30
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-661 816,53	-683 826,92	-734 779,86	-728 736,30
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-661 816,53	-683 826,92	-734 779,86	-728 736,30

Organisation	Budget 2025	Utfall 2025	Återstår 2025
82000 ÅSUB	-756 722,67	-728 736,30	-27 986,37

Med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, tillämpar ÅSUB nettoanslag vid budgeteringen. De externa projekt- och försäljningsintäkterna för år 2025 uppgick till 316.450 euro (307.405 euro 2024). ÅSUBs verksamhetsbidrag var -728.736 euro (-712.277 euro 2024). Utfallet för personalkostnaderna är något under budget till följd av att det vid tjänstledigheter och deltidstjänstledigheter inte har varit möjliga att fullt ut besätta deltidsvakanser med tillfällig personal. Eftersom projektefterfrågan har överstigit personalresursen har behovet delvis ersatts av inköp av experttjänster. Under Köp av tjänster märks också högre kostnader för inköp av statistiktjänster från Statistikcentralen som höjt avgifterna. Under material och

förnödenheter har en ny stor skrivare i sin helhet kostnadsförts på 2025 för att minimera de totala kostnaderna. Därutöver har två datorer köpts in utöver budget som en följd av övergången till Windows 11. Verksamhetsåret har präglats av fortsatt hög aktivitet, några projekt färdigställs i början av 2026. Inkomsterna överstiger budgeten med tre procent. Genomförandegraden av den planerade verksamheten är generellt fortsatt god.

Självfinansieringsgrad	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter	283 361,01	307 404,78	316 450,18
Summa Verksamhets- och överföringsintäkter	283 361,01	307 404,78	316 450,18
Verksamhetens kostnader	-967 187,93	-1 042 184,64	-1 045 186,48
Summa Verksamhets- och överföringskostnader	-967 187,93	-1 042 184,64	-1 045 186,48
Summa Nettokostnader	-683 826,92	-734 779,86	-728 736,30
Självfinansieringsgrad	29,3%	29,5%	30,3%

Självfinansieringsgraden är fortsatt hög och har under de senaste två åren stigit med en procentenhet från 29,3 procent till 30,3 procent eller med drygt 33 000 euro.

Målsättningar

Organisation: ÅSUB Rapportperiod: 31.12.2025

Budgetmål	Bedömning	Kommentar
ÅSUB stärker de demokratiska beslutsprocesserna genom att bidra med kvalificerat beslutsunderlag för självstyrelsen och näringslivet	Helt uppfyllt	ÅSUB har publicerat oberoende officiell statistik enligt verksamhetsplan och bidragit med utredningar och forskning som underlag för beslut
Medarbetarnas kunskande utvecklar ÅSUBs verksamhet för framtiden	I hög grad uppfyllt	Betydande kompetens- och automatiseringsinsatser har genomförts under året vilket underlättat för uppgiftslämnare och effektiviserat de interna processerna.
För ÅSUB bidrar digitaliseringen till ändamålsenlig, effektiv och säker uppgiftsinsamling och produktion.	Helt uppfyllt	Register från olika myndigheter är dominerande statistikällor i statistikproduktionen. Under året har flera nya registerkällor tagits i bruk inom statistikframställningen. Fortsatt ökad användning av programvaran R har bidragit till automatiserade och effektivare processer inom såväl statistiken som

		utredningsverksamheten. En modern IT-infrastruktur stöder en säker datahantering och medför fortlöpande effektivisering inom myndigheten.
--	--	---

Nyckeltal

Översikt över ÅSUB:s produktion 2025	ÅSUB generellt	Statistik	Utredningar	Totalt
Rapporter		4	3	7
Statistikmeddelanden		31		31
Översikter och indikatorer	5			5
Webbpubliceringar		60	4	64
Årsbok, fickstatistik	3			3
Publiceringar, totalt	8	95	7	110
Databastabeller		354	79	433

Väsentliga förändringar

Sista utgåvan av Statistik årsbok för Åland utkom 2025. Uppgifter som endast funnits i årsboken har förts in i tabeller och databaser på webbplatsen. Anpassningen till landskapslagen om cybersäkerhet och motståndskraft har medfört extra insatser inom myndigheten under året. Informationssäkerhetspolicyn har uppdaterats, en kontinuitetsplan enligt cybersäkerhetslagstiftningen har utarbetats och ledningssystemet för informationshantering har uppdaterats.

Automatiseringsprocesserna har fortgått genom bland annat ökad tillämpning av R (programspråk för statistikprocesser) och Power BI i statistikframställningen och analysarbetet. Nya registerdata har tagits i bruk inom utbildningsstatistiken och lönestatistiken. Andelen uppgiftslämnare som lämnar data digitalt har fortsatt öka.

Ålands statistik- och utredningsbyrå, ÅSUB, är en oberoende institution vars främsta uppgifter är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva forskning och utredningsverksamhet. ÅSUB producerar aktuell statistik inom ett stort antal områden. Inom forskningen och utredningsverksamheten är det samhällsekonomiska området centralt men verksamheten omfattar även många andra relevanta samhällsfrågor.

All statistik, alla rapporter och annat kunskapsunderlag publiceras på ÅSUB:s webbplats www.asub.ax.

Tel. +358 18 25490
info@asub.ax | www.asub.ax
PB 1187 | AX-22 111 Mariehamn